

interitu omnimodo vindicandas esse...“ V petem poglavju (str. 109 – 118.) je govor o slovanskih bogoslužnih knjigah. In v „Zaključku“ poudarja pisatelj, da slovanskemu bogoslužju „sv. rimska stolica nikad nije bila protivnom, dapače, da je bilo i velikih papâ, kao: Hadrijana II., Ivana VIII., Inocenta IV., Urbana VIII. i Leona XIII., koji ga najvećom

ljubavi štítiti“, ter dodaja imenik mest, župnij in krajev zagrebske škofije, kjer se je opravljala služba božja v slovanskem jeziku. Teško pa, da bi se mu izpolnila kdaj želja po obnovitvi, ker stoji tej zahtevi nasproti preveč uvaževanja vrednih zaprek in ker ima narodni jezik razen pri sv. maši dovolj priložnosti, da pride do veljave. A. V.

NAŠE SLIKE.

Žmitkova vinjeta (str. 577.) nam kaže jesenski prizor. Senožeti so pokošene in živina se pase na njih, pastirji si pa krato čas na planinah kakor vedo in znajo. Na tej vinjeti se pozna dobro Žmitkova posebnost: On je realist, pa nekoliko nagnjen h karikaturi; tudi svoje risbe dela vse po naravi.

„Lovci“ O. Kovalovskega (str. 585.) nam pa kažejo rusko pokrajino, kakor jo je opisoval Turgenjev v svojih poetičnih „Lovčevih zapiskih“. Obrazi so pristno ruski, in ob njih se spomnimo onih mehkih duš, ki žive s naravo, ki čutijo z vsakim slavčevim spevom in katerih vse mišljenje je zraščeno z goščami in livadami, ki jih obdajajo. Mračen jesenski zrak je razlit nad podobo.

„Na poizvedbah“ (str. 617.) so junaki Szernerjevi. To so vitezi Sienkiewiczevih povesti. Šli so od glavne vojske naprej, poizvedet, kje je sovražnik, kakí so kraji, kakí so ljudje. To so Poljaki, v boju s hetmani ukrajinskimi.

Na Japonskem se dá tudi živeti, kakor priča naša slika str. 632–633. Japonska je dežela otokov. Zato je Japonec vaju morja. Japonska pravljica pripoveduje, da sta nekega dne bog Izanagi in boginja Izanami sedela na velikem nebeškem mostu, ki stoji na oblakih, ter sta dobre volje gledala doli na morje. Kar slučajno in brez namena je bog Izanagi pomočil svojo krasno sulico v morje. Takoj se je vodovje razdelilo. Kapljice, ki so padle s sulice, so se strdile v otoke. Na otok Avadží, ki je nastal prvi, je stopila božanstvena dvojica. Hkrati je nastalo še sedem drugih otokov, ki se skupaj imenujejo Ojašima, to se pravi: Osem velikih otokov. Zato pa Japonec imenuje svojo domovino „deželo strjenih kapljic“. Izanagijeva najljubša hčerka ljubeznivega imena Ama-

terazu, pa je bila povišana v boginjo solca, in od nje izvira rod japonskih cesarjev. Tako so torej nastali ti otoki, kateri so jako zanimivi in slikoviti. Od pomladi do jeseni je cela dežela podobna cvetočemu vrtu. Kar v naših krogih umetno gojimo v rastlinjakih, to raste tam divje. Vreme je jako mokro in poletje gorko, in vsled tega rastlinstvo bujno prospeva. Največ raste tam riža, čaja in bombaža. Obrežje je jako členovito; v mnogoštevilnih zalivih sega morje v deželo in vabi Japonce vun na ribji lov in trgovino. Japonci imajo mnogo smisla za prirodno lepoto. Kadar spomladi črešnje cveto ali se v jeseni javorji temno rdeče, takrat v trumah hite gledat in se radujejo lepe božje prirode. Ali kadar se večerno solnce koplje v morju in lega tibi mrak na obrežje, pa zaveslajo radi vun, da se pozibljejo na mehkih valovih.

† Prof. Janez Gnjezda.

Dné 10. septembra t. l. je pobrala smrt Slovincem moža, kateri zasluži, da mu tudi „Dom in Svet“ posveti nekaj vrstic v spomin.

Rajni profesor Gnjezda je bil rojen v Idriji dné 29. majnika 1838. Šolal se je v Ljubljani kot gojenec „Alojzijevišča“ in je po dovršenih bogoslovnih študijah vstopil takoj kot prefekt v „Alojzijevišče“ l. 1861., kjer je ostal do l. 1882. Takrat pa je postal katehet na mestnih šolah ljubljanskih. Po štirih letih so mu podelili profesuro za veronauk na ljubljanski višji realki, kjer je vztrajal do lanskega leta, ko je zaradi bolehnosti stopil v začasni pokoj. Šele pred par meseci je dosegel stalno upokojenje. Po celi deželi in izven Kranjskega ima pokojnik mnogo hvaležnih učencev, ki so ga čislali in mu brez dvoma ohranijo nezbrisani spomin. Poleg šole se je že kot mlad duhovnik